

2011. NOVEMBER 13. VASÁRNAP

1TIMÓTEUS 4,6–11

MIHALINA LÁSZLÓ

A kegyesség haszna

^{4,6}Ha ezeket tanítod a testvéreknek, jó szolgálja leszel Krisztus Jézusnak, hiszen a hit és az igaz tanítás igéivel táplálkozol, amelynek követőjévé lettél. *szolgálja*: Szó szerint: *diakónusa* ^{4,7}A szentségtörő és vénasszonyos meséket pedig utasítsd el, inkább gyakorold magad a kegyességben, ^{4,8}mert a test sanyargatásának kevés a haszna, a kegyesség pedig mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövő élet ígérete. ^{4,9}Igaz beszéd ez, és teljes elfogadásra méltó; ^{4,10}hiszen azért fáradunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője minden embernek, de leginkább a hívőknek. ^{4,11}Rendeld el ezeket, és tanítsd.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

6. vers

Pál Timóteust Jézus Krisztus jó szolgálójának nevezi. Az eredeti szövegben a διακονος szó szerepel. A szó jelentése nem a ma megszokott értelemben használt diakónus, hanem eredetileg „szolga”

(nem társadalmi helyzeténél fogva, mint a δουλος, hanem azzal szolgál a másoknak, hogy elvégez egy rábízott feladatot), tehát „szolgálatot végző ember”. Konkrétabb a jelentése a páli levelekben, főként, ha Jézus Krisztus nevének genitivuszos formájával együtt mutatkozik: „a keresztyén szolgálat végzője”. A pásztori levelek egyházszervezeti ábrázolásából levezetve pedig még pontosabban meghatározhatjuk, hogy mire gondol a tárgyalt fejezetben Pál Timóteussal kapcsolatosan: „sajátos egyházi szolgálatot ellátó személy”.¹ A διακονος még lehetett a gyülekezet egyik karizmatikus vezetője az επισκοπος és a πρεσβυτερος mellett, nyilván olyanról lehet szó, aki a gyülekezetnek a lelki jellegű dolgai mellett az anyagi természetű gondokkal is törődött. Későbbi időkben már csak a püspök segítője a szegények és betegek gondozásában.² Pál a felsorolt értelmezések közül valószínű a διακονος kifejezéssel Timóteus Jézus Krisztusért végzett munkáját, fáradásait, szolgálatait méltatja.

¹ VARGA ZSIGMOND: *Újszövetségi görög-magyar szótár*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1996, 210.

² *Keresztyén Bibliái Lexikon*, szerk. BARTHA TIBOR, Budapest, Kálvin Kiadó, 1993, 276.

Mi alapján végzi Timóteus a szolgálatát Krisztusért? Az igaz tanítás alapján, amelynek követője lett, azaz amit Páltól hallott, át kell adnia másoknak is.³ A **υποτιθημι** („aláállítani, alátenni”) ige Timóteust a kőműveshez hasonlítja, aki hitük alapjául lefekteti az igaz tanítást, és arra épít gyülekezetet.⁴

7. vers

Pál metaforát vált: *a sportoló képét rajzolja élénk* a „gyakorold magad” kifejezéssel.⁵ A **γυμναζω** ige eredeti jelentése: „testgyakorlatot végez, gyakorol”. Szemléletesen írja le Timóteusnak, hogy mi-
ben kell jártasnak lennie, ha jó szolgálja szeretne lenni Jézus Krisztusnak. Timóteusnak a gyakorlás célja a kegyesség. Ebben kell erőfeszítéseket tennie, és nem szabad pazarolnia az erejét szentségtörő és vénasszonyos mesékre.

A **μυθος** ebben a kontextusban költött történetet, mende-mondát, mesét jelent. Ezeket a haszontalan spekulációkat, nem az igaz beszéden alapuló teológizálásokat határozottan ellenzik a pásztori levelek.⁶ A tévtanítók meséivel szemben leghatásosabb küzdelem a kegyesség gyakorlása.

8–11. vers

„A kegyesség pedig mindenre hasznos.” A „kegyes, kegyesség” szavak tizenötször fordulnak elő az Újszövetségben, tizenhárom alkalommal a pásztori levelekben, és ezen belül kilencszer a Timóteushoz írt első levélben.⁷ Tehát mindenféleképpen fontos fogalom a kegyesség az egész levélben. A kegyesség itt az Istenhez fűződő teljes kapcsolatunkat felöleli. Istennel való közösségünket jelöli, annak megnyilvánulási formáit, pl. az imádság gyakorlatát, a vágyakozást Isten Igéje után és a Szentírásról való elmélkedést.⁸ Ez egy személyes kapcsolat az élő Istennel. Abban a tudatban vállaljuk ezt a kegyes, áldozatos hívő életet, hogy Isten üdvözítésében reménykedhetünk.

³ 2Tim 2,2

⁴ JOHN STOTT: *A Timóteushoz írt első levél és a Tituszhoz írt levél*, Budapest, Harmat Kiadó, 2000, 131.

⁵ DUANE LIFTIN in *Bible Knowledge Commentary*, Dallas, SP Publications, 1983, 92.

⁶ KOCSIS ELEMÉR in *Jubileumi Kommentár III. kötet*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1995, 355.

⁷ JOHN STOTT: *A Timóteushoz írt első levél és a Tituszhoz írt levél*, Budapest, Harmat Kiadó, 2000, 132.

⁸ AREND REMMERS: *1. Timotheusbrief: In Gottseligkeit leben*, Hückeswagen, Christliche Schriftenverbreitung, 1986, 73.

Prédikációvázlat

Jézus Krisztusnak mindenféle szolgálói vannak

Vannak, akik alkalmatlannak tartják magukat. Jeremiás azt mondta magáról, hogy „nem értek a beszédhez, mert fiatal vagyok”, de Isten alkalmasnak tartotta: „Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancso-

lok!” (Jer 1,6–7)

Vannak, akik kételkednek. Mózes így felelt Isten elhívó szavára: „Hátha nem hisznek nekem, és nem hallgatnak a szavamra... Küldj mást, akit küldeni tudsz!” Isten azonban biztatta: „Én pedig a te száddal... leszek, és megtanítalak benneteket arra, hogy mit cselekedjete.” (1Móz 4)

Vannak, akik tiltakoznak. Jónás egyenesen elmenekült az Úr által elrendelt szolgálathoz, de Isten visszatérítette a helyes útra, és a próféta végül mégis Ninivében hirdette az Ő üzenetét.

Vannak, akik jó szolgálói Krisztus Jézusnak. Timóteus ilyen volt! A mi Urunknak mindenféle szolgálói vannak, alkalmatlanok, kételkedők, tiltakozók, ám nincs annál nemesebb törekvés, mint Krisztus Jézus jó szolgálójává lenni. Szolgálójává lenni Isten szemében annyit jelent, mint a keresztyén szolgálathoz végzőjévé, sajátos egyházi szolgálathoz ellátó személlyé válni. Mindenki megtalálja egy gyülekezet életében a maga szolgálathoz tartozó területét.

Te vajon melyik csoportba tartozol?

Gyakorold magad a kegyességben!

Life Long Learning (LLL) – nagyon divatos manapság az élethosszig tartó tanulást hangsúlyozni. Pál felhívja Timóteus figyelmét arra, hogy a legjobb tanítók mindvégig tanulók maradnak. Vagyis akkor lesz képes az igaz tanítást átadni másoknak, ha maga Timóteus folyamatosan az igaz tanítás Igéivel táplálkozik és gyakorolja a kegyességet. Ez a keresztyén Life Long Learning.

Két metaforát is használ Pál, hogy Timóteus jobban megértse a keresztyén LLL-t.

Krisztus szolgálói mint kőművesek: a ránk bízott emberek hitét először alapozni kell, azaz a hit alapjául lefektetni a részünkről is jól megismert igaz tanítást, és majd arra lehet gyülekezetet építeni.

Krisztus szolgálói mint atléták: a jó erőnléthez a sportolónak sok testgyakorlatot kell végeznie, ugyanígy a jó lelki erőnléthez rendszeresen kell gyakorolni a kegyességet. A kegyesség Istennel való közösségünket jelöli, annak megnyilvánulási formáit, pl. az imádság gyakorlatát, a vágyakozást Isten Igéje után és a Szentírásról való elmélkedést.

„Nem tudjátok-e, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a versenydíjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek... Én tehát úgy futok,... hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre.” (1Kor 9,24–27)

A kegyesség ilyen gyakorlása nélkül Krisztus szolgája mindig nagy veszélyben forog, hogy az Úrért végzett külsőleg látszatos tevékenysége ellenére belsőleg eltávolodik tőle!